

ZARZĄDZENIE

MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia 31 grudnia 2021 r.

**w sprawie zadań ochronnych dla Świętokrzyskiego Parku Narodowego
na lata 2022–2023**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Świętokrzyskiego Parku Narodowego na lata 2022–2023.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową, stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnionych w celach edukacyjnych, turystycznych, kulturowych, rekreacyjnych i sportowych oraz maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, stanowiące załącznik nr 5 do zarządzenia.

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 1949).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

MINISTER KLIMATU

I ŚRODOWISKA

Anna Moskwa

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
 WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ WSKAZANIE SPOSOBÓW ELIMINACJI
 LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Przebywanie osób w miejscach nieudostępnianych	Ukierunkowanie ruchu osób przebywających na obszarze ŚPN ²⁾ , poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1) oznakowanie granicy zewnętrznej ŚPN; 2) konserwację istniejących szlabanów metalowych oraz montaż nowych szlabanów, w celu uniemożliwienia wjazdu pojazdów na obszary nieudostępnione; 3) kopanie rowów zapobiegających szkodnictwu; 4) zaprojektowanie, budowę, modernizację i konserwację infrastruktury turystycznej oraz informacyjno-edukacyjnej; 5) konserwację szlaków turystycznych oraz ścieżek i obiektów edukacyjnych polegającą w szczególności na usuwaniu powstałych szkód, przeprowadzaniu prac porządkowych, czyszczeniu i impregnacji obiektów, uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu szlaków i ścieżek edukacyjnych; 6) korekty przebiegu szlaków turystycznych oraz ścieżek edukacyjnych; 7) zaprojektowanie, wytyczenie i oznakowanie w terenie nowych szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych.
2	Lokalny niedobór martwych drzew w ekosystemach leśnych oraz niepełne spektrum ich zróżnicowania pod względem rozmiarów, formy i stopnia rozkładu	Pozostawianie w ekosystemach leśnych wszystkich drzew złamanych, wywróconych, obumierających i martwych, o ile nie zagraża to założonym celom ochrony, bezpieczeństwu osób i mienia w miejscach udostępnionych oraz gospodarczo użytkowanych, w tym zamieszkałych i ich bezpośrednim sąsiedztwie, a także nie powoduje utrudnień komunikacyjnych na drogach publicznych i wewnętrznych
3	Ograniczanie naturalnej różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i nieleśnych oraz blokowanie lub spowalnianie procesów renaturalizacyjnych w drzewostanach, wywołane obecnością	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usuwanie z drzewostanów obcych gatunków drzew, w szczególności posiadających skłonności inwazyjnego rozprzestrzeniania się, z pozostawianiem wszystkich drzew martwych. 2. Usuwanie z warstw runa i podszytu w ekosystemach leśnych obcych gatunków roślin zielnych i krzewów, w szczególności gatunków inwazyjnych. 3. Usuwanie w ekosystemach nieleśnych obcych gatunków roślin zielnych, krzewów i drzew (w tym siewek, odrośli), w szczególności

	gatunków obcych	wykazujących skłonności do inwazyjnego rozprzestrzeniania się.
4	Brak odnowienia naturalnego modrzewia polskiego (<i>Larix decidua</i> ssp. <i>polonica</i>) w drzewostanie na Chełmowej Górze, kształtowanego w przeszłości czynnikami antropogenicznymi (wypasem, ekstensywnym użytkowaniem przerębowym)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usuwanie z drzewostanu drzew wywołujących silne ocienienie dna lasu, w szczególności buka (<i>Fagus L.</i>), z wyłączeniem drzew martwych, obumierających oraz z wykształconymi dziuplami – próchnowiskami. 2. Usuwanie młodego pokolenia drzew lub krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej i podrostu drzew z gatunków wywołujących silne ocienienie, w szczególności buka (<i>Fagus L.</i>) – wykaszanie, wrywanie z korzeniami lub wypas. 3. Mechaniczne przygotowanie gleby i grodzenie.
5	Utrata charakterystycznej fizjonomii półnaturalnych lasów jodłowych, w tym siedliska przyrodniczego – wyżynny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	Podjęmowanie działań z zakresu ochrony czynnej mających na celu utrzymanie lub odtworzenie struktury piętrowej i wiekowej typowej dla półnaturalnych świętokrzyskich lasów jodłowych (w tym ograniczanie nadmiernego rozwoju buka (<i>Fagus L.</i>)) w niektórych fragmentach jedlin
6	Zaburzenie procesów renaturyzacji ekosystemów leśnych w zakresie struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej w drzewostanach sztucznego pochodzenia	Usuwanie drzew przeszkadzających renaturyzacji ekosystemów
7	Sukcesja drzew i krzewów w cennych przyrodniczo łądowych ekosystemach nieleśnych, zbiorowiskach naskalnych i kserotermicznych oraz cennych stanowiskach florystycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usuwanie drzew i krzewów zagrażających celom ochrony oraz koszenie i wypas zwierząt w ekosystemach łąkowych, murawowych, zaroślowych i niektórych leśnych, w celu powstrzymania sukcesji niepożądanych drzew i krzewów wraz z wywozem skoszonej biomasy, z pozostawianiem jej nieznacznej ilości jako miejsca rozwoju, schronienia i zimowania niektórych bezkręgowców i drobnych kręgowców. 2. Usuwanie ze zbiorowisk naskalnych, w tym kserotermicznych, drzew i krzewów zagrażających celom ochrony roślin zielnych. 3. Pielęgnowanie cennych stanowisk florystycznych podlegających procesowi zarastania i nadmiernego ocienienia przez drzewa i krzewy.
8	Zmiany w ekosystemach nieleśnych w wyniku eutrofizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wywóz skoszonej biomasy. 2. Prowadzenie kontrolowanego wypasu, w szczególności w siedliskach, w których wypas jest wskazany.
9	Przesuszenie siedlisk i obniżanie się poziomu wód podziemnych w wyniku różnych czynników naturalnych oraz	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonywanie przegród z naturalnych materiałów miejscowego pochodzenia na wybranych ciekach wodnych. 2. Likwidacja historycznych rowów odwadniających i innych antropogenicznych przekształceń powierzchni gruntu

	antropogenicznych	przyspieszających spływ wód powierzchniowych.
10	Wydeptywanie pokrywy glebowej i roślin przez turystów i okoliczną ludność	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konserwacja nawierzchni szlaków turystycznych. 2. Budowa i remont urządzeń turystycznych według Parkowego Systemu Informacji. 3. Wykonanie zabezpieczeń technicznych w tym ogrodzeń, barier i szlabanów, obsadzanie rodzimymi gatunkami krzewów leśnych. 4. Likwidacja nielegalnych zejść ze szlaków. 5. Umieszczanie tablic urzędowych, informacyjnych i ostrzegawczych w miejscach szczególnie narażonych na nielegalne wkraczanie ludzi. 6. Prowadzenie działalności edukacyjnej i prewencyjnej m. in. przez ustawienie tablic informujących o zasadach poruszania się na szlakach.
11	Erozja gleby wzdłuż szlaków turystycznych, komunikacyjnych i dawnych szlaków zrywkowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzupełnianie poerozyjnych ubytków gruntu. 2. Kierowanie spływającej wody do wnętrza lasu. 3. Zabudowa przeciweerozyjna spowalniająca spływ powierzchniowy wód opadowych z dróg, ścieżek i szlaków turystycznych oraz eliminująca wydeptywanie inicjujące erozję. 4. Optymalizacja sieci szlaków zrywkowych i dróg transportu drewna oraz skoszonej biomasy, wyrównywanie kolein po zakończeniu prac. 5. Stosowanie w miarę możliwości zrywki konnej i konnego transportu. 6. Likwidacja dawnych szlaków zrywkowych i zbędnych dróg leśnych poprzez ich nieudrażnianie (pozostawiane na nich wszelkich powalonych i złamanych drzew oraz ich fragmentów).
12	Zanieczyszczenie wód	Budowa wysokosprawnych oczyszczalni ścieków lub modernizacja istniejących, celem objęcia ich zasięgiem wszystkich obiektów na obszarze ŚPN oraz podłączenie tych obiektów do sieci kanalizacyjnej w miarę rozbudowy tej sieci
13	Zanieczyszczenie powietrza	Ograniczenie niskiej emisji zanieczyszczeń poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1) termomodernizację budynków ŚPN; 2) zastosowanie lub wymianę izolacji termicznej budynków ŚPN; 3) modernizację lub wymianę instalacji grzewczej z możliwością zastosowania odnawialnych źródeł energii w budynkach ŚPN.
14	Zużycie techniczne zabytków budownictwa i architektury	Prace konserwacyjne i rewitalizacyjne budynków oraz ich otoczenia

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenie osób i mienia oraz utrudnienia komunikacyjne na drogach publicznych i wewnętrznych,	Usuwanie lub obalanie drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi

	w szczególności na szlakach turystycznych i innych miejscach udostępnionych, spowodowane przez powalające się drzewa	
2	Ubożenie biocenozy leśnej, w szczególności w zakresie bogactwa gatunkowego grzybów i bezkręgowców, wynikające z obniżonego udziału w drzewostanach starych drzew	Pozostawienie w drzewostanach wszystkich drzew gatunków rodzimych w wieku powyżej 100 lat do naturalnego zestarzenia się i obumarcia, za wyjątkiem drzew przeznaczonych do usunięcia w ramach działań wynikających z ochrony czynnej oraz działań wynikających z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa publicznego
3	Prowadzenie gospodarki rolnej i leśnej oraz innej działalności gospodarczej, a także negatywny wpływ zabudowy mieszkalnej i gospodarczej zlokalizowanej na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym ŚPN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykup gruntów prywatnych położonych w granicach ŚPN. 2. Prowadzenie edukacji wśród społeczności lokalnej w zakresie sposobów eliminacji lub ograniczenia występujących zagrożeń. 3. Egzekwowanie obowiązku zgłaszania Służbie Parku Narodowego konieczności przejazdu drogami wewnętrznymi ŚPN niedostępnionymi do publicznego użytku oraz kontrola prawidłowego korzystania z takich dróg.
4	Zarastanie historycznych cmentarzy i miejsc pamięci narodowej przez roślinność	Wykaszenie roślinności oraz pielęgnacja zadrzewień i zakrzewień w tych miejscach
5	Pogarszanie się stanu i niszczenie zabytkowych kapliczek i innych obiektów zabytkowych oraz miejsc pamięci narodowej	Bieżące przeglądy stanu, remonty i konserwacja, a także pielęgnacja zieleni towarzyszącej

6	Wzmózone wydzielanie się drzew i obumieranie drzewostanów oraz odnowień i podrostów w wyniku czynników biotycznych (np. owadów i grzybów pasożytniczych) oraz abiotycznych	<p>Monitorowanie, ewidencjonowanie i dokumentowanie zaburzeń powierzchniowych, a w miejscach ich występowania rozpoznawanie czynników je wywołujących, poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykonywanie obserwacji terenowych i nanoszenie ich wyników na raptularze przez pracowników służby terenowej ŚPN oraz prowadzenie w razie potrzeby obserwacji terenowych i analiz laboratoryjnych; 2) zbiór i identyfikację laboratoryjną organizmów patogenicznych oraz uszkodzeń przez nie wywoływanych, także z wykorzystaniem w razie potrzeby pułapek, w tym feromonowych do odłowu folio- i kambiofagów, a także metody fotoeklektorowej do identyfikacji foliofagów i innych metod analitycznych; 3) sporządzanie dokumentacji i interpretacja wyników w oparciu o zgromadzone obserwacje; 4) jesienne poszukiwania foliofagów sosny (<i>Pinus L.</i>) w ściółce. <p>W przypadkach zidentyfikowania zaburzeń powierzchniowych (w szczególności jeśli zaburzenia wywołane zostały przez czynniki antropogeniczne, na które można mieć wpływ), stosowanie działań interwencyjnych polegających bądź to na zastosowaniu odpowiednich działań, bądź to na odstąpieniu (w przypadku działań, których negatywnych skutków wcześniej nie przewidywano) od takich czy innych działań.</p>
---	--	---

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Przerywanie powiązań przyrodniczych ŚPN (w tym korytarzy ekologicznych) z otoczeniem, w szczególności z sąsiadującymi obszarami Natura 2000, Górami Świętokrzyskimi oraz Doliną Wisły, a w konsekwencji doprowadzenie do zubożenia genetycznego i gatunkowego roślin i zwierząt ŚPN	Działania na rzecz wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, a także do decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, regulacji zapobiegających przerywaniu powiązań przyrodniczych ŚPN z otoczeniem, w szczególności lokowania zabudowy lub obiektów budowlanych i infrastruktury drogowej niesłużącej ochronie przyrody
2	Szkodnictwo leśne, poprzez: 1) zakłócanie przebiegu naturalnych procesów w ekosystemach oraz nielegalne pozyskiwanie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekopywanie miejsc nielegalnych wjazdów. 2. Systematyczne patrolowanie obszaru ŚPN. 3. Monitorowanie kamerami rejestrującymi i alarmującymi za pośrednictwem sieci GSM (fotopułapkami) miejsc szczególnie narażonych na szkodnictwo.

	<p>drewna (drzew żywych i martwych, stojących i powalonych), obłamanych konarów i gałęzi (chrustu), świeżych gałęzi jodłowych (stroiszu), runa leśnego;</p> <p>2) kłusownictwo.</p>	<p>4. Montaż szlabanów uniemożliwiających wjazd do lasu.</p> <p>5. Ograniczenie do niezbędnego minimum wykorzystywania dróg w celach przemieszczania się pojazdami oraz nieudrażnianie aktualnie niewykorzystywanych dróg, ścieżek i dawnych szlaków zrywkowych.</p> <p>6. Wzmoczenie dokonywanych przez Służbę ŚPN kontroli w potencjalnych miejscach kradzieży drewna (w tym złomów, wywrotów i martwych drzew stojących).</p> <p>7. Umieszczanie tablic urzędowych, informacyjnych i ostrzegawczych, informujących o zakazie wstępu i zagrożeniach bezpieczeństwa osób przebywających poza miejscami udostępnionymi.</p> <p>8. Prowadzenie edukacji wśród społeczności lokalnej na temat celów ochrony w parku narodowym i roli martwych drzew w prawidłowym funkcjonowaniu ekosystemów leśnych.</p>
3	Pożary lasu i łąk	<p>1. Prowadzenie obserwacji terenu pod kątem występowania pożarów w ramach patroli i służb.</p> <p>2. Uzupełnianie i konserwacja bazy sprzętu przeciwpożarowego.</p> <p>3. Usuwanie z dna lasu obłamanych i okrzęsanych gałęzi i chrustu oraz czynności porządkowe w pasach o szerokości do 30m wzdłuż dróg publicznych, w ramach prewencji przeciwpożarowej.</p> <p>4. Bieżące naprawy dojazdów pożarowych poprzez uzupełnianie ubytków w nawierzchni oraz usuwanie roślinności w rowach i na poboczach, usuwanie gałęzi drzew wchodzących w światło drogi.</p> <p>5. Utrzymanie i tworzenie punktów p.poż.</p>
4	Zakłócanie naturalnych zachowań zwierząt przez światło, antropogeniczne dźwięki i zapachy, a także obecność zwierząt domowych w pobliżu obiektów budowlanych i dróg zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie granic ŚPN	<p>1. Prowadzenie kontroli miejsc szczególnie narażonych na nielegalną penetrację ludzką przez Służbę ŚPN.</p> <p>2. Umieszczanie tablic urzędowych, informacyjnych i ostrzegawczych w miejscach szczególnie narażonych na nielegalną penetrację ludzką oraz tablic informujących o zakazie wstępu i zagrożeniach bezpieczeństwa osób przebywających poza miejscami udostępnionymi w celach turystycznych.</p> <p>3. Prowadzenie przez Służbę ŚPN edukacji społeczności lokalnej na temat celów ochrony w parku narodowym oraz w zakresie sposobów eliminacji lub ograniczenia zagrożeń generowanych przez przylegające do ŚPN tereny zabudowane i zamieszkałe.</p> <p>4. Działania na rzecz wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, zapisów zapobiegających powstawaniu w bezpośrednim sąsiedztwie ŚPN nowych obiektów budowlanych.</p>
5	Niszczenie siedlisk roślin, zwierząt i grzybów, będące skutkiem zanieczyszczeń (powietrza, gleby i wód gruntowych) emitowanych	<p>Prowadzenie przez Służbę ŚPN edukacji społeczności lokalnej na temat celów ochrony w parku narodowym oraz w zakresie sposobów eliminacji lub ograniczenia zagrożeń generowanych przez przylegające do ŚPN tereny zabudowane i zamieszkałe</p>

	przez obiekty budowlane i drogi zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie granic ŚPN	
6	Ryzyko wkraczania i rozprzestrzeniania się na obszarze ŚPN roślin synantropijnych i obcego pochodzenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie przez Służbę ŚPN edukacji społeczności lokalnej na temat celów ochrony w parku narodowym oraz w zakresie sposobów eliminacji lub ograniczenia zagrożeń ze strony roślin synantropijnych i obcego pochodzenia, w szczególności inwazyjnych, generowanych przez przylegające do ŚPN tereny zabudowane i zamieszkałe. 2. Propagowanie działań zmierzających do likwidacji stanowisk gatunków obcego pochodzenia o cechach inwazyjnych w otulinie ŚPN.
7	Zanieczyszczenie powierzchni gruntu, wód powierzchniowych i gleby	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie przez Służbę ŚPN kontroli miejsc szczególnie narażonych na zanieczyszczenie odpadami i egzekwowanie przestrzegania zakazów obowiązujących w tym zakresie. 2. Likwidacja nielegalnych składowisk odpadów. 3. Usuwanie na bieżąco ze środowiska występujących w rozproszeniu odpadów stałych, segregacja i wywóz odpadów. 4. Likwidacja eternitowych pokryć dachowych i ich utylizacja.
8	Zanieczyszczenie powietrza	Prowadzenie przez Służbę ŚPN edukacji wśród społeczności lokalnej na temat zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza oraz w zakresie sposobów eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń generowanych przez przylegające do ŚPN tereny zabudowane i zamieszkałe
9	Niska świadomość dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w społecznościach lokalnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja społeczeństwa w zakresie podnoszenia świadomości dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. 2. Utrzymanie terenów ćwiczeń edukacyjnych i ścieżek edukacyjnych. 3. Tworzenie nowych obiektów i ścieżek edukacyjnych. 4. Działalność Muzeum Przyrodniczego na Łysej Górze i innych obiektów służących edukacji przyrodniczej.
10	Niszczenie form skałkowych, źródeł i stanowisk geologicznych przez turystów i okoliczną ludność	<ol style="list-style-type: none"> 1. Likwidacja nielegalnych zejść ze szlaków. 2. Konserwacja nawierzchni istniejących szlaków turystycznych. 3. Wykonanie barier lub ogrodzeń chroniących formy skalne i stanowiska geologiczne. 4. Prowadzenie przez Służbę ŚPN kontroli miejsc szczególnie narażonych na niszczenie i egzekwowanie przestrzegania zakazów obowiązujących w tym zakresie. 5. Czyszczenie skałek z napisów.

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Presja urbanizacyjna w pobliżu granic ŚPN	Prowadzenie działań na rzecz utrzymania w otulinie ŚPN, wzdłuż granic, stref wolnych od zabudowy mieszkalnej, gospodarczej, przemysłowej

	<p>zagrożająca:</p> <p>1) zwiększeniem zanieczyszczenia gleby, wód powierzchniowych i gruntowych oraz powietrza;</p> <p>2) zwiększeniem zagrożenia wkraczaniem na tereny chronione ŚPN antropofitów i organizmów obcych o cechach gatunków inwazyjnych;</p> <p>3) zakłócaniem naturalnych zachowań behawioralnych zwierząt przez światło, antropogeniczne dźwięki i zapachy oraz wzmożoną penetrację ludzką i zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów.</p>	<p>i innej niesłużącej bezpośrednio ochronie przyrody oraz dróg utwardzonych (z zachowaniem dotychczasowych sposobów użytkowania gruntów) oraz propagowanie odstąpienia od budowy nowych dróg utwardzonych</p>
2	<p>Przerywanie istniejących korytarzy ekologicznych łączących obszar ŚPN z obszarami przyległymi lub pogłębianie się ich dysfunkcyjności</p>	<p>Prowadzenie działań na rzecz utrzymania w otulinie ŚPN, wzdłuż granic, stref wolnych od zabudowy mieszkalnej, gospodarczej, przemysłowej i innej niesłużącej bezpośrednio ochronie przyrody (z zachowaniem dotychczasowych sposobów użytkowania gruntów) oraz propagowanie odstąpienia od budowy nowych dróg utwardzonych</p>
3	<p>Zagrożenie ekosystemów leśnych i łąkowych z tytułu pożarów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie systematycznej edukacji mieszkańców otuliny ŚPN. 2. Utrzymanie przejezdności dróg wewnętrznych służących utrzymaniu bezpieczeństwa przeciwpożarowego. 3. Utrzymanie sieci łączności GSM oraz magazynów sprzętu przeciwpożarowego. 4. Utrzymywanie w stałej gotowości bojowej, w okresach zwiększonego zagrożenia pożarowego (okres wiosennego nielegalnego wypalania traw, długotrwałe susze), pojazdu z agregatem gaśniczym.
4	<p>Dewastacja krajobrazu pasm górskich (głównie Łysogórskiego i Klonowskiego) oraz dolin między tymi pasmami przez zabudowę terenów rolniczych przyległych do granic ŚPN</p>	<p>Prowadzenie działań na rzecz utrzymania w otulinie ŚPN, wzdłuż granic, stref wolnych od zabudowy mieszkalnej, gospodarczej, przemysłowej i innej niesłużącej bezpośrednio ochronie przyrody (z zachowaniem dotychczasowych sposobów użytkowania) oraz propagowanie odstąpienia od budowy nowych dróg utwardzonych</p>

5	Zmiana warunków siedliskowych na skutek nieprzewidywalnych zmian pogodowych, zwłaszcza klęsk żywiołowych i katastrof naturalnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie monitoringu przyrodniczego. 2. Podejmowanie działań mających na celu zachowanie trwałości istnienia populacji rzadkich i zagrożonych gatunków rodzimej fauny i flory.
6	Choroby o charakterze epizootii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring stanu zdrowotnego populacji zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem dzika (<i>Sus scrofa</i>). 2. Opracowanie i wdrożenie procedur postępowania w przypadku stwierdzenia epizootii lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych.

1) Ocena zagrożeń wyraża się w uszeregowaniu zagrożeń od najistotniejszego

2) ŚPN – Świętokrzyski Park Narodowy

**OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM
RODZAJU, ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ**

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony ścisłej

W ekosystemach leśnych i nieleśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	<p>1. Budowa, konserwacja, naprawa i wymiana infrastruktury turystycznej oraz informacyjno-edukacyjnej według Parkowego Systemu Informacji na szlakach turystycznych oraz ścieżkach i obiektach edukacyjnych.</p> <p>2. Budowa, przebudowa, konserwacja i naprawa nawierzchni szlaków turystycznych oraz ścieżek i obiektów edukacyjnych przez prace mechaniczne lub ręczne np.: profilowania szlaków, uzupełniania ubytków poerozyjnych materiałem rodzimym, prace przy rowach, rowkach odpływowych i przepustach.</p> <p>3. Oznakowanie obszaru ŚPN²⁾ przez wykonanie i montaż lub konserwację i naprawę strzałek kierunkowych, piktogramów, tablic informacyjnych, ostrzegawczych i urzędowych na urządzeniach wykonanych wg Parkowego Systemu Informacji.</p>	Według potrzeb	Miejsca udostępnione na obszarach ochrony ścisłej
2	Zbieranie i transport poza obszar ŚPN pojawiających się zanieczyszczeń stałych (odpadów)	Według potrzeb	Obszary ochrony ścisłej, w szczególności miejsca udostępnione i ich sąsiedztwo
3	Zapobieganie fekalizacji ekosystemów poprzez ustawienie i opróżnianie przenośnych toalet oraz budowę toalet w miejscach koncentracji turystów	Według potrzeb	Miejsca udostępnione na obszarach ochrony ścisłej
4	1. Ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew, a także prowadzenie prac z zakresu tzw. chirurgii drzew (ogławianie, przycinanie zmarłych konarów, itp.) w odniesieniu do drzew zagrażających bezpieczeństwu osób i mienia położonych w odległości nie większej niż 1,5 wysokości danego drzewa lub jego stojącego fragmentu od miejsca udostępnionego, obiektów wykorzystywanych gospodarczo, gruntów prywatnych oraz dróg. Pozostawienie kłód lub strzał na miejscu w całości. W miarę możliwości, maskowanie wizualnych skutków	Według potrzeb	Obszary ochrony ścisłej, w szczególności miejsca udostępnione, ich sąsiedztwo oraz sąsiedztwo infrastruktury technicznej oraz w pasie bezpośrednio przyległym do gruntów użytkowanych gospodarczo

	<p>zabiegów celem zachowania krajobrazu lasu naturalnego.</p> <p>2. Przemieszczanie poza szlaki turystyczne, ścieżki edukacyjne i drogi, tarasujących je drzew złamanych, przewróconych i ich fragmentów lub wykonywanie przejść przez takie drzewa.</p> <p>3. Odkrzaczanie szlaków turystycznych lub ścieżek edukacyjnych poprzez ręczne lub mechaniczne przycinanie gałęzi, wykaszanie roślinności niskiej, wycinanie krzewów oraz młodego podrostu drzew celem prawidłowego ukierunkowania ruchu turystycznego.</p>		
5	<p>1. Inwentaryzacja miejsc występowania oraz ocena struktury zgrupowań gatunków roślin, zwierząt i grzybów.</p> <p>2. Monitoring liczebności i stanu ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów.</p> <p>3. Prowadzenie rejestru obserwacji i gromadzenie materiałów dokumentacyjnych.</p> <p>4. Prowadzenie badań naukowych, których wyniki mogą być wykorzystane w planowaniu sposobów ochrony przyrody i realizacji tej ochrony, a także służyć będą poszerzaniu wiedzy o zasobach przyrodniczych ŚPN.</p>	Według potrzeb	Obszary ochrony ścisłej
6	<p>Monitorowanie, ewidencjonowanie i dokumentowanie zaburzeń powierzchniowych, a w miejscach ich występowania rozpoznawanie czynników je wywołujących, poprzez:</p> <p>1) wykonywanie obserwacji terenowych i nanoszenie ich wyników na raptularze przez pracowników służby terenowej ŚPN oraz prowadzenie, w razie potrzeby, obserwacji terenowych i analiz laboratoryjnych;</p> <p>2) zbiór i identyfikację laboratoryjną organizmów patogenicznych oraz uszkodzeń przez nie wywoływanych.</p> <p>Sporządzanie dokumentacji i interpretacja wyników w oparciu o zgromadzone obserwacje.</p>	Według potrzeb	Obszary ochrony ścisłej
7	<p>Prowadzenie monitoringu stanu ochrony zasobów przyrodniczych, występujących zagrożeń oraz efektów realizowanych sposobów ochrony, metodą stałych punktów i powierzchni monitoringowych, zgodnie z elementami metodyki zastosowanej w pierwszym cyklu pomiarów wykonanych w latach 2012-2014</p>	Cykliczne pomiary, na stałych, powierzchniach kołowych rozmieszczonych w węzłach siatki o więźbie 250 x 250 m	Obszary ochrony ścisłej

8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Systematyczne patrolowanie terenu pod kątem szkodnictwa. 2. Monitorowanie kamerami rejestrującymi i alarmującymi za pośrednictwem sieci GSM (fotopułapkami) miejsc szczególnie narażonych na szkodnictwo. 3. Wzmoczenie przez Służbę ŚPN kontroli dokonywanych w potencjalnych miejscach kradzieży drewna, w szczególności złomów, wywrotów i posuszu stojącego a także pozyskiwania stroiszu jodłowego. 4. Umieszczanie tablic urzędowych, informacyjnych i ostrzegawczych. 	Według potrzeb	Obszary ochrony ścisłej
9	Utrzymanie przejezdności i bieżące naprawy użytkowanych dróg wewnętrznych, w szczególności stanowiących dojazdy pożarowe	Według potrzeb	Obszary ochrony ścisłej
10	Przystosowanie przyrodniczo-kulturowej ścieżki edukacyjnej „Śladem kolejki wąskotorowej” Nowa Słupia – Św. Katarzyna do ruchu turystycznego, z dopuszczeniem ruchu rowerowego, przez prace ziemne i budowę infrastruktury turystyczno-informacyjnej	Wg dokumentacji projektowej	Obszar ochrony ścisłej w Obwodach ochronnych Dąbrowa oraz Święta Katarzyna
11	Przystosowanie pieszej ścieżki edukacyjnej na Przełęcz Hucką do ruchu turystycznego, przez: <ol style="list-style-type: none"> 1) ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew lub prowadzenie prac z zakresu tzw. chirurgii drzew; 2) wykonywanie niezbędnych prac ziemnych (naprawa i profilowanie nawierzchni, wykonanie lub naprawa rowków odpływowych i przepustów); 3) wykonanie niezbędnej infrastruktury turystyczno-informacyjnej wg Parkowego Systemu Informacji. 	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej w Obwodzie ochronnym Św. Krzyż
12	Przystosowanie pieszej ścieżki edukacyjnej na Przełęcz Św. Mikołaja do ruchu turystycznego, przez: <ol style="list-style-type: none"> 1) ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew lub prowadzenie prac z zakresu tzw. chirurgii drzew; 2) wykonywanie niezbędnych prac ziemnych (naprawa i profilowanie nawierzchni, wykonanie lub naprawa rowków odpływowych i przepustów); 3) wykonanie niezbędnej infrastruktury turystyczno-informacyjnej wg Parkowego 	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej w Obwodach ochronnych Dąbrowa oraz Św. Katarzyna

	Systemu Informacji.		
13	Przystosowanie pieszej ścieżki edukacyjnej Bukowa Góra – Wilków do ruchu turystycznego, z dopuszczeniem ruchu rowerowego przez: 1) ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew lub prowadzenie prac z zakresu tzw. chirurgii drzew; 2) wykonywanie niezbędnych prac ziemnych (naprawa i profilowanie nawierzchni, wykonanie lub naprawa rowków odpływowych i przepustów); 3) wykonanie niezbędnej infrastruktury turystyczno-informacyjnej wg Parkowego Systemu Informacji.	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej w Obwodzie ochronnym Klonów
14	Monitorowanie występowania i usuwanie obcych geograficznie gatunków roślin w szczególności w pobliżu dróg i szlaków turystycznych oraz ich eliminacja w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla ekosystemów ŚPN	Według potrzeb	Obszary ochrony ścisłej
15	Czyszczenie skałek z napisów	Według potrzeb	Obszary ochrony ścisłej
16	Usuwanie z dna lasu obłamanych i okrzęsanych gałęzi i chrustu oraz czynności porządkowe w pasach o szerokości do 30m wzdłuż dróg publicznych, w ramach prewencji przeciwpożarowej	Według potrzeb	Obszary ochrony ścisłej

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Budowa, konserwacja, naprawa i wymiana infrastruktury turystycznej oraz informacyjno-edukacyjnej według Parkowego Systemu Informacji na szlakach turystycznych oraz ścieżkach i obiektach edukacyjnych. 2. Budowa, przebudowa, konserwacja i naprawa nawierzchni szlaków turystycznych oraz ścieżek i obiektów edukacyjnych przez prace mechaniczne lub ręczne np.: profilowania szlaków, uzupełniania ubytków poerozyjnych materiałem rodzimym, prace przy rowach, rowkach odpływowych i przepustach. 3. Oznakowanie obszaru ŚPN przez wykonanie i montaż lub konserwację i naprawę strzałek kierunkowych, piktogramów, tablic	Według potrzeb	Miejsca udostępnione na obszarach ochrony czynnej

	informacyjnych, ostrzegawczych i urzędowych na urządzeniach wykonanych wg Parkowego Systemu Informacji.		
2	Zbieranie i transport poza obszar ŚPN pojawiających się zanieczyszczeń stałych (odpadów)	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej, w szczególności miejsca udostępnione i ich sąsiedztwo
3	Zapobieganie fekalizacji ekosystemów poprzez ustawienie i opróżnianie przenośnych toalet oraz budowę toalet w miejscach koncentracji turystów	Według potrzeb	Miejsca udostępnione na obszarach ochrony czynnej
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew, a także prowadzenie prac z zakresu tzw. chirurgii drzew (ogławianie, przycinanie zmarłych konarów, itp.) w odniesieniu do drzew zagrażających bezpieczeństwu osób i mienia położonych w odległości nie większej niż 1,5 wysokości danego drzewa lub jego stojącego fragmentu od miejsca udostępnionego, obiektów wykorzystywanych gospodarczo, gruntów prywatnych oraz dróg. Pozostawienie kłód lub strzał na miejscu w całości. W miarę możliwości, maskowanie wizualnych skutków zabiegów celem zachowania krajobrazu lasu naturalnego. 2. Przemieszczanie poza szlaki turystyczne, ścieżki edukacyjne i drogi, tarasujących je drzew złamanych, przewróconych i ich fragmentów lub wykonywanie przejść przez takie drzewa. 3. Odkrzaczanie szlaków turystycznych lub ścieżek edukacyjnych poprzez ręczne lub mechaniczne przycinanie gałęzi, wykaszanie roślinności niskiej, wycinanie krzewów oraz młodego podrostu drzew celem prawidłowego ukierunkowania ruchu turystycznego. 	Według potrzeb	Miejsca udostępnione i ich sąsiedztwo na obszarach ochrony czynnej
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew a także prowadzenie prac z zakresu chirurgii drzew (ogławianie, przycinanie zmarłych konarów itp.) w odniesieniu do drzew, zagrażających bezpieczeństwu osób i mienia, istniejącego lub planowanego obiektu budowlanego, architektury turystycznej obiektów budowlanych, linii energetycznych, dróg oraz w pobliżu gruntów użytkowanych gospodarczo. 2. Usuwanie drzew złamanych lub przewróconych, 	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej

	tarasujących drogi oraz grunty użytkowane gospodarczo, celem zapewnienia bezpieczeństwa osób i mienia oraz bezpieczeństwa pożarowego.		
6	Monitorowanie występowania i usuwanie obcych geograficznie gatunków, w szczególności w pobliżu dróg i szlaków turystycznych oraz ich eliminacja w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla ekosystemów ŚPN	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej
7	Wspomaganie naturalnych procesów renaturalizacyjnych zachodzących w drzewostanach przez usuwanie drzew obcych geograficznie, głównie wprowadzonych w wyniku sadzenia sosny (<i>Pinus sylvestris</i>), hamującej tempo tych procesów. Usuwane będą drzewa, których pierśnica nie przekracza średniej pierśnicy gatunku w górnym piętrze drzewostanu o 30% (wg. opisu taksacyjnego wydzielenia)	77,24 ha	Oddziały – 2h, 3c-f, 4a, 4c, 5a, 47b-c, 48a-c, 236d, 236k, 264c, 267a
8	Odtwarzanie prawidłowej struktury gatunkowej i przestrzennej drzewostanów pogospodarczych z dominującą jednowiekową jodłą w drzewostanie (kształtowanie struktury jedlin, wspomaganie spontanicznych procesów renaturalizacyjnych w drzewostanie), przez usuwanie części drzew. Usuwane będą drzewa, których pierśnica nie przekracza średniej pierśnicy gatunku w górnym piętrze drzewostanu o 30% (wg opisu taksacyjnego wydzielenia).	33,52 ha	Oddziały – 2a, 185b
9	Kształtowanie półnaturalnych jedlin o zróżnicowanej strukturze przestrzennej i wiekowej drzewostanu, poprzez usuwanie żywych buków, głównie z dolnych i środkowych pięter drzewostanu, zagrażających prawidłowemu kształtowaniu odnowień jodły i struktury półnaturalnych jedlin w zbiorowisku <i>Abietum polonicum</i> . Należy wykonać co najmniej 2 zabiegi w 20 leciu, nie przekraczając przy tym intensywności 10% sumarycznej miąższości każdego wydzielenia.	7,31 ha	Oddziały – 194g, 195f-g
10	Kształtowanie siedliska modrzewia (<i>Larix decidua</i> ssp. <i>polonica</i>), a także wspomaganie naturalnych odnowień tego gatunku włącznie z wycięciem drzew w celu odsłonięcia powierzchni oraz przygotowanie gleby pod naturalny obsiew. Grodzenie lub zabezpieczenie odnowień i podrostów celem ograniczenia uszkodzeń ze strony	37,83 ha	Oddziały – 1Ad, 1Ag-i, 2Ah, 3Aa, 3Ac-d

	zwierząt kopytnych.		
11	Aktywna ochrona czystej linii genotypu modrzewia polskiego (<i>Larix decidua</i> ssp. <i>polonica</i>) na Chełmowej Górze	14,08 ha	Oddziały – 5Aa-n, 5Ap-s
12	Usuwanie obcych geograficznie osobników modrzewia zagrażających miejscowemu genotypowi modrzewia polskiego (<i>Larix decidua</i> ssp. <i>polonica</i>) na Uroczysku Chełmowa Góra	164,9 ha	Oddziały – 1A, 2Aa-h, 3A, 4Ab-h, 5Aa-n, 5Ap-s
13	Kształtowanie widnego lasu (grądu, dąbrowy lub boru mieszanego o luźnej więźbie drzewostanu) o charakterze pastwiskowym, ze znacznym udziałem drzew starych – usuwanie części drzew w wieku do 100 lat oraz krzewów podszytowych i w miarę możliwości wprowadzenie kontrolowanego wypasu	19,74 ha	Oddziały – 3Ak-l, 4Ac
14	Monitorowanie, ewidencjonowanie i dokumentowanie zaburzeń powierzchniowych, a w miejscach ich występowania rozpoznawanie czynników je wywołujących	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej
15	Monitorowanie nasilenia występowania foliofagów sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) przez kontrolne poszukiwania owadów w ściółce leśnej	7 prób	Oddziały – 5c, 12a, 46c, 62g, 211a, 247b, 267a
16	Prowadzenie monitoringu stanu ochrony zasobów przyrodniczych, występujących zagrożeń oraz efektów realizowanych sposobów ochrony, metodą stałych punktów i powierzchni monitoringowych	Cykliczne pomiary, na stałych, kołowych powierzchniach rozmieszczonych w węzłach siatki o więźbie 250 x 250 m	Obszary ochrony czynnej
17	Zbiór nasion drzew i krzewów stanowiących naturalne komponenty flory ŚPN, w tym nasion buka (<i>Fagus sylvatica</i>), jodły (<i>Abies alba</i>), sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) i modrzewia (<i>Larix decidua</i>), w tym podgatunku modrzewia polskiego (<i>Larix decidua</i> ssp. <i>polonica</i>), w drzewostanach zarejestrowanych w Biurze Nasiennictwa Leśnego, celem ich wykorzystania przez podmioty zewnętrzne	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej, a w odniesieniu do buka, jodły, sosny i modrzewia oddziały – 1Aa-j, 2Aa-h, 3Aa-l, 4Ac, 29f, 38f, 65c, 94y, 163c, 224a, 232a, 233a-b
18	Naprawa uszkodzonych rowów granicznych	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej
19	Likwidacja zbędnych wjazdów do lasu przez wykopanie rowów poprzecznych	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej
20	Bieżące naprawy lub przebudowa drogi leśnej na dojazd pożarowy w Obwodzie ochronnym Św. Krzyż	500 mb	Oddziały– 202n, 203b, 203g, 203i, 203k.
21	Utrzymanie przejezdności i bieżące naprawy użytkowanych dróg wewnętrznych,	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej

	w szczególności stanowiących dojazdy pożarowe		
22	Usuwanie leżących gałęzi i chrustu oraz okrzesywanie ściętych drzew i czynności porządkowe w ramach prewencji ppoż. w pasach o szerokości do 30m przyległych do dróg publicznych	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej
23	W miejscach pamięci narodowej (mogily i pomniki): 1) ręczne wykaszanie roślinności; 2) pielęgnacja zadrzewień i zakrzewień; 3) usuwanie zagrożeń i utrzymanie porządku; 4) bieżące naprawy i konserwacje.	Według potrzeb	Obwody ochronne – Święty Krzyż, Święta Katarzyna, Klonów, Dębno, Dąbrowa, Podgórze
24	1. Inwentaryzacja miejsc występowania oraz ocena struktury zgrupowań gatunków roślin, zwierząt i grzybów. 2. Monitoring liczebności i stanu ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów. 3. Prowadzenie rejestru obserwacji i gromadzenie materiałów dokumentacyjnych. 4. Prowadzenie badań naukowych, których wyniki mogą być wykorzystane w planowaniu sposobów ochrony przyrody i realizacji tej ochrony, a także służyć będą poszerzaniu wiedzy o zasobach przyrodniczych ŚPN.	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej
25	1. Systematyczne patrolowanie obszaru ŚPN – prewencja szkodnictwa. 2. Monitorowanie kamerami rejestrującymi i alarmującymi za pośrednictwem sieci GSM (fotopułapkami) miejsc szczególnie narażonych na szkodnictwo. 3. Montaż szlabanów uniemożliwiających wjazd do lasu. 4. Wzmoczenie przez Służbę ŚPN kontroli dokonywanych w potencjalnych miejscach kradzieży drewna, w szczególności złomów, wywrotów i posuszu stojącego a także pozyskiwania stroiszu jodłowego. 5. Umieszczanie tablic urzędowych, informacyjnych i ostrzegawczych.	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej
26	Naprawa uszkodzonych przepustów	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej
27	Kształtowanie okrajka między lasem a terenem otwartym przy obiektach administracyjnych i mieszkalnych ŚPN przez formowanie i usuwanie drzew i wysokich krzewów w pasie do 25m od	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej

	ścian budynków		
28	Usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących ze spontanicznej sukcesji spod linii energetycznych	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej
29	Ograniczenie liczebności populacji dzika (<i>Sus scrofa</i>) ze względu na zagrożenie rozprzestrzeniania się wirusa Afrykańskiego Pomoru Świń, w drodze: 1) odstrzału redukcyjnego; 2) odstrzału sanitarnego; 3) odłowu odłowniami.	Do 0,1 osobnika/km ²	Obszary ochrony czynnej
30	Przystosowanie do ruchu turystycznego przyrodniczo-kulturowej ścieżki edukacyjnej zielonej z dopuszczeniem ruchu rowerowego „Śladem kolejki wąskotorowej” Nowa Słupia – Św. Katarzyna przez prace ziemne i budowę infrastruktury turystyczno-informacyjnej	Według dokumentacji projektowej	Obszary ochrony czynnej
31	Przystosowanie pieszej ścieżki edukacyjnej na Przełęcz Hucką do ruchu turystycznego, przez: 1) ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew lub prowadzenie prac z zakresu tzw. chirurgii drzew; 2) wykonywanie niezbędnych prac ziemnych (naprawa i profilowanie nawierzchni, wykonanie lub naprawa rowków odpływowych i przepustów); 3) wykonanie niezbędnej infrastruktury turystyczno-informacyjnej wg Parkowego Systemu Informacji.	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej w Obwodzie ochronnym Św. Krzyż
32	Przystosowanie pieszej ścieżki edukacyjnej na Przełęcz Św. Mikołaja do ruchu turystycznego przez: 1) ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew lub prowadzenie prac z zakresu tzw. chirurgii drzew; 2) wykonywanie niezbędnych prac ziemnych (naprawa i profilowanie nawierzchni, wykonanie lub naprawa rowków odpływowych i przepustów); 3) wykonanie niezbędnej infrastruktury turystyczno-informacyjnej wg Parkowego Systemu Informacji.	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej w Obwodach ochronnych oraz Św. Katarzyna
33	Przystosowanie pieszej ścieżki edukacyjnej Bukowa Góra – Wilków do ruchu turystycznego z dopuszczeniem ruchu rowerowego przez: 1) ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew lub prowadzenie prac z zakresu tzw. chirurgii	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej w Obwodzie ochronnym Klonów

	<p>drzew;</p> <p>2) wykonywanie niezbędnych prac ziemnych (naprawa i profilowanie nawierzchni, wykonanie lub naprawa rowków odpływowych i przepustów);</p> <p>3) wykonanie niezbędnej infrastruktury turystyczno-informacyjnej wg Parkowego Systemu Informacji.</p>		
34	Czyszczenie skałek z napisów	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	<p>1. Budowa, konserwacja, naprawa i wymiana infrastruktury turystycznej oraz informacyjno-edukacyjnej wg Parkowego Systemu Informacji na szlakach turystycznych oraz ścieżkach i obiektach edukacyjnych.</p> <p>2. Budowa, przebudowa, konserwacja i naprawa nawierzchni szlaków turystycznych oraz ścieżek i obiektów edukacyjnych przez prace mechaniczne lub ręczne np.: profilowania szlaków, uzupełniania ubytków poerozyjnych materiałem rodzimym, prace przy rowach, rowkach odpływowych i przepustach.</p> <p>3. Oznakowanie obszaru Parku przez wykonanie i montaż lub konserwację i naprawę strzałek kierunkowych, piktogramów, tablic informacyjnych, ostrzegawczych i urzędowych na urządzeniach wykonanych wg Parkowego Systemu Informacji.</p>	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej
2	Zbieranie i transport poza obszar ŚPN pojawiających się zanieczyszczeń stałych (odpadów)	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej
3	1. Ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew, a także prowadzenie prac z zakresu tzw. chirurgii drzew (ogławianie, przycinanie zamartwych konarów, itp.) w odniesieniu do drzew zagrażających bezpieczeństwu osób i mienia położonych w odległości nie większej niż 1,5 wysokości danego drzewa lub jego stojącego fragmentu od miejsca udostępnionego, obiektów wykorzystywanych gospodarczo, gruntów prywatnych oraz dróg. Pozostawienie kłód lub strzał na miejscu w całości. W miarę możliwości, maskowanie wizualnych skutków	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej bezpośrednio przylegające do miejsc udostępnionych i dróg

	<p>zabiegów celem zachowania krajobrazu lasu naturalnego.</p> <p>2. Przemieszczanie poza szlaki turystyczne, ścieżki edukacyjne i drogi, tarasujących je drzew złamanych, przewróconych i ich fragmentów lub wykonywanie przejść przez takie drzewa.</p> <p>3. Odkrzaczanie szlaków turystycznych lub ścieżek edukacyjnych poprzez ręczne lub mechaniczne przycinanie gałęzi, wykaszanie roślinności niskiej, wycinanie krzewów oraz młodego podrostu drzew celem prawidłowego ukierunkowania ruchu turystycznego.</p>		
4	<p>1. Systematyczne patrolowanie obszaru ŚPN – prewencja szkodnictwa.</p> <p>2. Monitorowanie kamerami rejestrującymi i alarmującymi za pośrednictwem sieci GSM (fotopułapkami) miejsc szczególnie narażonych na szkodnictwo.</p> <p>3. Montaż szlabanów uniemożliwiających wjazd.</p> <p>4. Umieszczanie tablic informacyjnych i ostrzegawczych.</p> <p>5. Kopanie rowów przeciwdziałających nielegalnym wjazdom.</p>	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej
5	Inwentaryzacja i monitorowanie występowania obcych geograficznie gatunków roślin, w szczególności w pobliżu dróg i szlaków turystycznych oraz ich eliminacja w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla ekosystemów ŚPN	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej
6	Koszenie wybranych łąk wraz z wywozem ściętej biomasy	22,52 ha	Oddziały – 11k, 22h-i, 44c, 44i-k, 45b, 45f, 45h-i, 54d, 55c, 56j, 115j, 239g-j, 248g, 248m-s, 249b, 256f, 257j
7	Koszenie wybranych łąk w celu powstrzymania sukcesji	1,86 ha	Oddziały – 11h, 61c, 62a
8	Ochrona bogatych florystycznie niżowych muraw bliźniczkowych, siedlisk zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych i przeplatki aurinii (<i>Euphydryas aurinia</i>) przez wykonanie koszenia z usuwaniem biomasy oraz usuwanie (wycinka, karczowanie) drzew i krzewów zmieniających charakter siedlisk, w miarę możliwości wprowadzenie kontrolowanego wypasu zwierząt gospodarskich	Według potrzeb	Oddziały – 14h, 23g, 23l, 26c, 38g, 42a-b, 58a, 59d, 60d, 64s, 74a, 251b
9	1. Inwentaryzacja miejsc występowania oraz ocena	Według potrzeb	Obszary ochrony

	<p>struktury zgrupowań gatunków roślin, zwierząt i grzybów.</p> <p>2. Monitoring liczebności i stanu ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów.</p> <p>3. Prowadzenie rejestru obserwacji i gromadzenie materiałów dokumentacyjnych.</p> <p>4. Prowadzenie badań naukowych, których wyniki mogą być wykorzystane w planowaniu i realizacji ochrony przyrody, a także służyć będą poszerzaniu wiedzy o zasobach przyrodniczych ŚPN.</p>		czynnej
10	Prowadzenie monitoringu stanu ochrony zasobów przyrodniczych, występujących zagrożeń oraz efektów realizowanych sposobów ochrony, metodą stałych punktów i powierzchni monitoringowych	Cykliczne pomiary, na stałych, kołowych powierzchniach rozmieszczonych w węzłach siatki o więźbie 250 x 250m	Obszary ochrony czynnej
11	Pielęgnacja Skarpy Zapusty przez usuwanie drzew i krzewów zmieniających kserotermiczny charakter siedliska	0,7 ha	Oddziały – 2j, 2o
12	Ograniczenie liczebności populacji dzika (<i>Sus scrofa</i>) ze względu na zagrożenie rozprzestrzeniania się wirusa Afrykańskiego Pomoru Świń, w drodze odstrzału sanitarnego lub redukcyjnego oraz usuwanie padłych osobników	Do 0,1 osobnika/km ²	Obszary ochrony czynnej

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Usuwanie poza obszar ŚPN pojawiających się w zbiornikach wodnych, ciekach i źródłiskach zanieczyszczeń stałych (odpadów), z miejsc ich większego gromadzenia się takich jak tamy bobrowe, przeszkody naturalne i sztuczne, miejsca wirowania wody	Według potrzeb	Zbiorniki i ciek wodne (stałe i okresowe) oraz źródliska na obszarach ochrony czynnej

2	<p>1. Inwentaryzacja miejsc występowania oraz ocena struktury zgrupowań gatunków roślin i zwierząt wodnych.</p> <p>2. Monitoring liczebności i stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt wodnych.</p> <p>3. Prowadzenie rejestru obserwacji i gromadzenie materiałów dokumentacyjnych.</p> <p>4. Prowadzenie badań naukowych, których wyniki mogą być wykorzystane w planowaniu i realizacji ochrony przyrody, a także służyć będą poszerzaniu wiedzy o zasobach przyrodniczych ŚPN.</p>	Według potrzeb	Zbiorniki i ciek wodne (stałe i okresowe) oraz źródła na obszarach ochrony czynnej
3	Cykliczne, badanie poziomu i przepływu wód powierzchniowych	2 punkty pomiarowe	Rzeka Czarna Woda – oddział 39d oraz źródło Św. Franciszka w oddziale 147d
4	<p>Spowalnianie odpływu wód powierzchniowych na ciekach przepływających przez ŚPN, przez:</p> <p>1) zasypywanie zbędnych odcinków rowów melioracyjnych;</p> <p>2) budowę zastawek i przyhamowań na ciekach (z materiałów miejscowych – kłody, kamienie).</p>	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej

D. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Naprawy, konserwacja i zabezpieczanie, w szczególności przez impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów, oczyszczanie, a także prace przy zieleni, w kierunku zachowania obiektów lokalnego dziedzictwa kulturowego, w szczególności kapliczek, krzyży przydrożnych, tablic pamiątkowych, pomników, mogił	Według potrzeb	Obszar ŚPN
2	Naprawa kapliczki Świętego Mikołaja	Wymiana pokrycia dachu, naprawa podłogi, ścian bocznych	Oddział 164a
3	Naprawa daszków z gonta na kapliczkach Kalwaryjskich	2 obiekty	Oddział 196s
4	Rewitalizacja zbiorowych mogił pomordowanych mieszkańców Świętej Katarzyny	2 obiekty	Oddział 146b
5	Monitorowanie kamerami rejestrującymi za pośrednictwem sieci GSM (fotopułapkami) miejsc udostępnionych w celach turystycznych i edukacyjnych oraz miejsc cennych przyrodniczo	Według potrzeb	Obszar ŚPN

6	Likwidacja miejsc nielegalnego gromadzenia odpadów, sprzątanie i wywóz porzuconych odpadów	Według potrzeb	Obszar ŚPN
7	Zapobieganie fekalizacji ekosystemów poprzez ustawienie i opróżnianie przenośnych toalet	Według potrzeb	Obszar ŚPN
8	Wykonanie korekty podziału powierzchniowego gruntów ŚPN i zmiany numeracji oddziałów i wydzieleń	Według potrzeb	Obszar ŚPN
9	Przygotowanie dokumentacji projektowej dotyczącej zadania „Ochrona ekosystemów leśnych O.O. Święta Katarzyna” poprzez właściwe ukierunkowanie ruchu turystycznego	1 komplet	Szlak czerwony na odcinku Św. Katarzyna –Kakonin
10	Przystosowanie przyrodniczo – kulturowej ścieżki edukacyjnej „Śladem kolejki wąskotorowej” Nowa Słupia – Św. Katarzyna do ruchu turystycznego z dopuszczeniem ruchu rowerowego (prace ziemne i budowa infrastruktury turystyczno-informacyjnej)	Według dokumentacji projektowej	Przyrodniczo-kulturowa ścieżka edukacyjna „Śladem Kolejki wąskotorowej”
11	Przystosowanie pieszej ścieżki edukacyjnej na Przełęcz Hucką do ruchu turystycznego, przez prace ziemne, odkrzaczanie i budowę infrastruktury turystyczno-informacyjnej wg Parkowego Systemu Informacji: 1) ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew lub prowadzenie prac chirurgii drzew zagrażających bezpieczeństwu; 2) wykonywanie niezbędnych prac ziemnych (naprawa i profilowanie nawierzchni, wykonanie lub naprawa rowów odpływowych i przepustów); 3) wykonanie niezbędnej infrastruktury turystyczno-informacyjnej.	Według potrzeb	Obwód ochronny Święty Krzyż
12	Przystosowanie pieszej ścieżki edukacyjnej na Przełęcz Św. Mikołaja do ruchu turystycznego przez prace ziemne, odkrzaczanie i budowę infrastruktury turystyczno-informacyjnej wg Parkowego Systemu Informacji: 1) ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew lub prowadzenie prac chirurgii drzew zagrażających bezpieczeństwu; 2) wykonywanie niezbędnych prac ziemnych (naprawa i profilowanie nawierzchni, wykonanie lub naprawa rowów odpływowych i przepustów); 3) wykonanie niezbędnej infrastruktury turystyczno-informacyjnej.	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej w Obwodach ochronnych Dąbrowa oraz Św. Katarzyna

13	Przystosowanie pieszej ścieżki edukacyjnej Bukowa Góra – Wilków do ruchu turystycznego przez prace ziemne, odkrzaczenie i budowę infrastruktury turystyczno-informacyjnej wg Parkowego Systemu Informacji: 1) ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew lub prowadzenie prac chirurgii drzew zagrażających bezpieczeństwu; 2) wykonywanie niezbędnych prac ziemnych (naprawa i profilowanie nawierzchni, wykonanie lub naprawa rowów odpływowych i przepustów); 3) wykonanie niezbędnej infrastruktury turystyczno-informacyjnej.	Według potrzeb	Obwód ochronny Klonów
14	Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania „Modernizacja galerii widokowej na Łysej Górze w celu zwiększenia dostępności dla osób o zmniejszonej mobilności”	1 komplet	Obwód ochronny Święty Krzyż, Oddziały – 116 f, g
15	Konserwacja i naprawa istniejących urządzeń turystycznych: 1) bramy wejściowe; 2) punkty obsługi zwiedzających; 3) schrony przeciwdeszczowe; 4) wiata edukacyjna; 5) pomosty piesze.	Według potrzeb	Miejsca udostępnione w celach turystycznych i edukacyjnych
16	Wymiana istniejących uszkodzonych urządzeń turystycznych na nowe wg Parkowego Systemu Informacji: 1) schrony przeciwdeszczowe; 2) stojaki pod tablice; 3) ogrodzenia; 4) stoły; 5) ławki; 6) kosze na odpady; 7) drogowskazy.	Według potrzeb	Miejsca udostępnione w celach turystycznych i edukacyjnych
17	Wykonanie i montaż nowych urządzeń wg Parkowego Systemu Informacji: 1) tablice powitalne; 2) drogowskazy; 3) stojaki na rowery; 4) ogrodzenia; 5) stoły; 6) ławki.	Według potrzeb	Miejsca udostępnione w celach turystycznych i edukacyjnych
18	Konserwacja i naprawa ogrodzenia z poręczą na szlaku czerwonym Święta Katarzyna – Łysica	166 przęseł	Obszar ochrony czynnej i ścisłej w Obwodzie ochronnym Święta Katarzyna, Oddziały –

			147 g, j, 2Cb
19	Konserwacja i naprawa ogrodzenia z poręczą na szlaku niebieskim Nowa Słupia – Święty Krzyż	109 przęseł	Obszar ochrony czynnej i ściślej w Obwodzie ochronnym Święty Krzyż, Oddziały –197 d, g
20	Budowa przejść dla pieszych znajdujących się nad zagłębieniem terenu w miejscach udostępnionych turystycznie	Według dokumentacji projektowej	Obwody ochronne: 1) Podgórze – Oddział – 25b/15c; 2) Jastrzębi Dół – Oddział –180d/181b; 3) Święty Krzyż – Oddziały –204a/199d oraz 79f.
21	Zagospodarowanie miejsc na obszarze ŚPN w celach turystyczno- rekreacyjnych, położonych przy wejściach na szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne	Według dokumentacji projektowej	Obwody ochronne : 1) Podgórze – Oddział – 8a; 2) Jastrzębi Dół – Oddział – 188g; 3) Chełmowa Góra oddz. – 1Af oraz oddz. 3Ak; 4) Święty Krzyż – Oddziały –115Sb oraz 119g.

III. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Prowadzenie zabiegów gospodarczych zgodnych z zasadami zrównoważonej gospodarki leśnej, z uwzględnieniem ograniczeń w zakresie sposobów i terminów ich realizacji, koniecznych dla zachowania właściwego stanu ochrony komponentów biocenozy ŚPN	Według potrzeb na łącznej powierzchni 4,81 ha	Oddziały – 8Ax, 196c, 181i, 195n, 195cx-fx, 148a
2	Prowadzenie prac pielęgnacyjnych w drzewostanie pod kątem wykorzystywania miejsca na potrzeby edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne lub sportowe	Według potrzeb, na powierzchni nie większej niż 1,47 ha	Oddział 8Am
3	Inwentaryzacja i monitorowanie występowania obcych geograficznie gatunków roślin drzewiastych i zielnych, w szczególności w pobliżu dróg i szlaków turystycznych oraz ich	Według potrzeb	Obszary ochrony krajobrazowej

	eliminacja w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla ekosystemów ŚPN		
4	Zbieranie i usuwanie poza obszar ŚPN pojawiających się zanieczyszczeń stałych (odpadów)	Według potrzeb	Obszary ochrony krajobrazowej pozostające we władaniu ŚPN
5	Zapobieganie fekalizacji ekosystemów poprzez ustawienie i opróżnianie przenośnych toalet	Według potrzeb	Miejsca udostępnione na obszarach ochrony krajobrazowej

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Wykaszenie łąk wraz z wywozem ściętej biomasy	3,64 ha	Oddziały – 2o, 8Ah, 8Ak-l, 39Pb, 54h
2	Koszenie łąk w celu utrzymania ich w dobrej kulturze rolnej ³⁾	18,55 ha	Oddziały – 8Aa-c, 8At, 8Ay-z, 8Abx, 8Adx, 64s, 64w, 64z, 64Aax, 80d, 80h, 80j-k, 80n, 213a, 213f-g, 229g-h, 229l
3	Inwentaryzacja i monitorowanie występowania obcych geograficznie gatunków, w szczególności w pobliżu dróg i szlaków turystycznych oraz ich eliminacja w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla ekosystemów ŚPN	Według potrzeb	Obszary ochrony krajobrazowej
4	Zbieranie i transport poza obszar ŚPN pojawiających się zanieczyszczeń stałych (odpadów), w formie mniejszych lub większych wysypisk	Według potrzeb	Obszary ochrony krajobrazowej pozostające we władaniu ŚPN
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa, konserwacja, naprawa i wymiana infrastruktury turystycznej oraz informacyjno-edukacyjnej według Parkowego Systemu Informacji na szlakach turystycznych oraz ścieżkach i obiektach edukacyjnych. 2. Budowa, przebudowa, konserwacja i naprawa nawierzchni szlaków turystycznych oraz ścieżek i obiektów edukacyjnych przez prace mechaniczne lub ręczne np.: profilowania szlaków, uzupełniania ubytków poerozyjnych materiałem rodzimym, prace przy rowach, rowkach odpływowych i przepustach. 3. Oznakowanie obszaru ŚPN przez wykonanie i montaż lub konserwację i naprawę strzałek kierunkowych, piktogramów, tablic 	Według potrzeb	Miejsca udostępnione w obszarach ochrony krajobrazowej

	informacyjnych, ostrzegawczych i urzędowych na urządzeniach wykonanych wg Parkowego Systemu Informacji.		
6	<p>1. Ścinanie lub obalanie pojedynczych drzew, a także prowadzenie prac z zakresu tzw. chirurgii drzew (ogławianie, przycinanie zamarłych konarów itp.) w odniesieniu do drzew zagrażających bezpieczeństwu osób i mienia położonych w odległości nie większej niż 1,5 wysokości danego drzewa lub jego stojącego fragmentu od miejsca udostępnionego, obiektów wykorzystywanych gospodarczo, gruntów prywatnych oraz dróg. Pozostawienie kłód lub strzał na miejscu w całości. W miarę możliwości, maskowanie wizualnych skutków zabiegów celem zachowania krajobrazu lasu naturalnego.</p> <p>2. Przemieszczanie poza szlaki turystyczne, ścieżki edukacyjne i drogi, tarasujących je drzew złamanych, przewróconych i ich fragmentów lub wykonywanie przejść przez takie drzewa.</p> <p>3. Odkrzaczanie szlaków turystycznych lub ścieżek edukacyjnych poprzez ręczne lub mechaniczne przycinanie gałęzi, wykaszanie roślinności niskiej, wycinanie krzewów oraz młodego podrostu drzew celem prawidłowego ukierunkowania ruchu turystycznego.</p>	Według potrzeb	Miejsca udostępnione w obszarach ochrony krajobrazowej, grunty bezpośrednio przylegające do tych miejsc oraz dróg
7	Kształtowanie okrajka między lasem a terenem otwartym przy obiektach administracyjnych i mieszkalnych ŚPN przez formowanie lub usuwanie drzew i wysokich krzewów w pasie do 25m od ścian budynków	Według potrzeb	Obszary ochrony krajobrazowej
8	Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu osób i mieniu w ŚPN oraz w bezpośrednim sąsiedztwie poza granicą ŚPN	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
9	Formowanie lub przycinanie (ogławiane) drzew i krzewów stanowiących żywopłoty, zakrzaczenia i zadrzewienia przy osadach służbowych ŚPN	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
10	Ochrona ekosystemów nieleśnych, i zachowanie walorów krajobrazu rolniczego przez wydzierżawianie gruntów rolnikom, w celu przeprowadzenia zabiegów: <ol style="list-style-type: none"> 1) koszenia; 2) usuwania pokosu; 3) ekstensywnego wypasu; 	12,73 ha	<p>Obwody ochronne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podgórze, oddziały – 63h, 63j, 63r; 2. Klonów, oddziały – 230a, 230c, 230f- g, 230j, 238f-g.

	4) zapewnienie dojazdu do gospodarstw i gruntów użytkowanych rolniczo.		
11	Usuwanie drzew i krzewów na terenie przewidzianym pod budowę nowego centrum edukacyjnego	2,62 ha	Oddziały – 196b-d, 196m-n, 196p
12	Wykonanie korekty podziału powierzchniowego gruntów ŚPN i zmiany numeracji oddziałów i wydzieleń	Według potrzeb	Obszar ŚPN
13	Rozbórka obecnego ogrodzenia i jego odbudowa według Parkowego Systemu Informacji na cmentarzu więźniów na polanie Bielnik	Około 80 mb	Oddział 115n
14	Przebudowa i rozbudowa sieci elektroenergetycznej w Świętej Katarzynie (zabudowa kontenerowej trafostacji)	2 szt.	Oddziały – 148j, 63k

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Usuwanie poza obszar ŚPN pojawiających się w zbiornikach wodnych, ciekach i źródłiskach zanieczyszczeń stałych (odpadów), szczególnie z miejsc ich większego gromadzenia się, takich jak tamy bobrowe, przeszkody naturalne i sztuczne, miejsca wirowania wody	Według potrzeb	Zbiorniki, ciek wodne (stałe i okresowe) oraz źródłiska na obszarach ochrony krajobrazowej
2	Cykliczne badanie poziomu wód gruntowych (w studniach)	4 punkty pomiarowe	Oddziały – 19i, 54o, 148p, 181g
3	Utrzymanie i rewitalizacja „Stawów biskupich” w Ogrodzie dendrologicznym w Bodzentynie przez zabiegi melioracyjne oraz kształtowanie roślinności towarzyszącej	5 stawów	Oddział 8A n

D. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przygotowanie dokumentacji projektowej i budowa centrum edukacji przyrodniczej ŚPN wraz z wystawą stałą	1 komplet	Oddziały – 196 b-d, 196m-n, 196p
2	Upowszechnianie wiedzy o ŚPN, wiedzy przyrodniczej, ekologicznej i zasad zrównoważonego rozwoju poprzez działania edukacyjne i informacyjne, w szczególności: 1) prowadzenie zajęć edukacyjnych, ośrodków edukacyjnych i punktów informacyjnych; 2) organizacja wydarzeń edukacyjnych (festiwale, szkolenia, warsztaty, wycieczki edukacyjne,	Według potrzeb	Miejsca zorganizowanych imprez edukacyjnych

	<p>konkursy, wernisaże, wystawy, festyny, kampanie informacyjne i promocyjne);</p> <p>3) działalność wydawnicza;</p> <p>4) organizacja sympozjów;</p> <p>5) organizacja seminariów, konferencji.</p>		
3	<p>1. Kompleksowa modernizacja i adaptacja do celów edukacyjno-turystycznych obiektów architektury drewnianej na obszarze ŚPN, w tym budynków zabytkowych dawnej administracji leśnej wraz z utworzeniem zaplecza administracyjno-technicznego.</p> <p>2. Edukacyjne i turystyczne zagospodarowanie terenu Ogrodu dendrologicznego w Bodzentynie.</p>	1 kompleks	Oddział 8A
4	Działalność Muzeum Przyrodniczego ŚPN w tym konserwacja i modernizacja wystawy i obiektu Muzeum	1 obiekt	Muzeum Przyrodnicze ŚPN na Świętym Krzyżu
5	Działalność Ośrodka edukacyjnego ŚPN w Bodzentynie w tym konserwacja i modernizacja zaplecza edukacyjnego oraz obiektu	1 obiekt	Ośrodek edukacyjny w Bodzentynie
6	Utrzymanie Galerii widokowej na gołoborzu poprzez konserwacje i modernizacje obiektu	1 obiekt	Galeria widokowa na gołoborzu na Łysej Górze
7	Nabywanie nieruchomości niestanowiących własności Skarbu Państwa w celu zapewnienia większej skuteczności ochrony wybranych fragmentów siedlisk bądź możliwości wprowadzenia niezbędnych zabiegów ochrony czynnej na wybranych fragmentach siedlisk	Według potrzeb	Obszar ŚPN
8	<p>Usuwanie wyrobów zawierających azbest poprzez:</p> <p>1) likwidację nielegalnych składowisk;</p> <p>2) wymianę pokryć dachowych na nowe w obiektach stanowiących własność ŚPN.</p>	Według potrzeb	Obszar ŚPN
9	Rozbórka zbędnych obiektów budowlanych, będących własnością ŚPN	Według potrzeb	Obszar ŚPN
10	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę lub przebudowę miejsc postojowych	5 lokalizacji	<p>O.O.:</p> <p>1) Św. Krzyż – Oddziały – 202o, 196j;</p> <p>2) Święta Katarzyna Oddział 148r;</p> <p>3) Dąbrowa, Oddział 54h;</p> <p>4) Chełmowa Góra,</p>

			Oddział 5An.
11	Zagospodarowanie miejsc na obszarze ŚPN w celach turystyczno-rekreacyjnych, położonych przy wejściach na szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne	Według dokumentacji projektowej	Obwód ochronny Święty Krzyż 115Sb
12	Zbieranie i transport poza obszar ŚPN pojawiających się zanieczyszczeń stałych (odpadów)	Według potrzeb	Obszar ŚPN
13	Zapobieganie fekalizacji ekosystemów poprzez ustawienie i opróżnianie przenośnych toalet	Według potrzeb	Obszar ŚPN
14	Monitorowanie kamerami rejestrującymi za pośrednictwem sieci GSM (fotopułapkami) miejsc udostępnionych w celach turystycznych i edukacyjnych oraz miejsc cennych przyrodniczo	Według potrzeb	Obszar ŚPN
15	Utrzymanie i tworzenie punktów p. poż.	Według potrzeb	Osady służbowe ŚPN

Objaśnienia:

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą i wydzielenia oznaczone małą literą podano zgodnie z mapą gospodarczą Świętokrzyskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie, skala 1:5000, według stanu na dzień 01.01.2014 r. Mapa znajduje się w siedzibie Dyrekcji Świętokrzyskiego Parku Narodowego w miejscowości Bodzentyn.

²⁾ ŚPN – Świętokrzyski Park Narodowy.

³⁾ Należy przez to rozumieć zachowywanie:

- 1) norm, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (Dz. U. poz. 344, z późn. zm.);
- 2) wymogów wzajemnej zgodności, o których mowa w obwieszczeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2015 r. w sprawie wykazu wymogów określonych w przepisach Unii Europejskiej z uwzględnieniem przepisów krajowych wdrażających te przepisy (M.P. poz. 329, z późn. zm.).

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Czynna ochrona gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobu ochrony
1	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>)	Ochrona stanowisk i osobników	1. Usuwanie drzew i krzewów zakłócających wzrost. 2. Ręczne odchwaszczenie gleby w miejscach pielęgnacji.
2	Pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>)	Ochrona stanowisk	Zapobieganie pojawianiu się niepożądanych gatunków roślin przez ich wykaszanie na stanowiskach i wokół stanowisk roślin chronionych, z usunięciem skoszonej biomasy
3	Rosiczka okrągłolistna (<i>Drosera rotundifolia</i>)	Ochrona stanowisk	Zapobieganie pojawianiu się niepożądanych gatunków roślin przez ich wykaszanie na stanowiskach i wokół stanowisk rosiczki okrągłolistnej, z usunięciem skoszonej biomasy
4	Modrzew (<i>Larix decidua</i> ssp. <i>polonica</i>)	Ochrona rodzimego geograficznie genotypu gatunku	Zachowywanie stanowisk z modrzewiem, lokalnej subpopulacji oraz usuwanie subpopulacji obcych. Wspomaganie odnowienia.
5	Występujące na obszarze ŚPN ¹⁾ gatunki roślin zamieszczone w załączniku nr II dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory	Obejmowanie właściwą ochroną rozpoznawanych miejsc występowania poszczególnych gatunków	1. Prowadzenie metodami niskoinwazyjnymi inwentaryzacji miejsc występowania i monitoringu liczebności poszczególnych gatunków oraz gromadzenie materiałów dokumentacyjnych. 2. Wprowadzanie właściwych sposobów ochrony miejsc występowania poszczególnych gatunków. 3. Ograniczanie dostępu i wzmożony dozór w miejscach występowania gatunków w celu eliminacji lub ograniczenia niszczenia lub pozyskiwania. 4. Prowadzenie badań naukowych przez pracowników ŚPN i podmioty zewnętrzne.

II. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobu ochrony
1	1. Przeplątka aurinia (<i>Euphydras aurinia</i>).	Ochrona stanowisk	1. Zapobieganie pojawianiu się niepożądanych gatunków drzew i krzewów

	2. Czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>).		przez wykaszanie łąk, z usunięciem skoszonej biomasy oraz usuwanie z nich zakrzaczeń w nieregularnych płatach z wyłączeniem płatów z dużym udziałem czarcikęsu łąkowego (<i>Succisa pratensis</i>). 2. Zapobieganie przesuszeniu łąk przez tworzenie zatamowań z miejscowego materiału naturalnego na dawnych rowach odwadniających występujących na niektórych stanowiskach.
2	Poczwarówka zwężona (<i>Vertigo angustior</i>)	Ochrona stanowiska	1. Usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej w miejscu występowania gatunku. 2. Wykaszanie powierzchni (w nieregularnych płatach), z usunięciem biomasy.
3	Rzadkie i zagrożone kalcifilne gatunki ślimaków związane z siedliskiem ukształtowanym dawnymi czynnikami antropogenicznymi	Ochrona stanowiska	Kształtowanie kępowo występujących, nasłonecznionych zarośli bzu czarnego wśród pojedynczych starych drzew owocowych przez usuwanie górujących nad nimi drzew; utrzymanie rumowiska po dawnym domu mieszkalnym naczelnika więzienia (w obrysie jego fundamentu, w miejscach gdzie jest jeszcze widoczny lub częściowa odbudowa tego obrysu z wykorzystaniem tradycyjnej zaprawy wapiennej). Ustawienie tablicy edukacyjnej (oddział 115cx).
4	Występujące na obszarze ŚPN gatunki zwierząt z załącznika nr II dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz gatunki ptaków z załącznika nr I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa	Obejmowanie miejsc występowania i rozrodu właściwą ochroną	1. Prowadzenie metodami niskoinwazyjnymi inwentaryzacji miejsc występowania i monitoringu liczebności poszczególnych gatunków oraz gromadzenie materiałów dokumentacyjnych. 2. Wprowadzanie właściwych sposobów ochrony miejsc występowania i rozrodu poszczególnych gatunków. 3. Ograniczanie dostępu i wzmożony dozór w miejscach występowania gatunków w celu eliminacji lub ograniczenia płoszenia lub pozyskiwania. 4. Prowadzenie badań naukowych przez pracowników i podmioty zewnętrzne.
5	Płazy	Ochrona dwóch stanowisk	Utrzymanie miejsc rozrodu w oddziałach 115m oraz 19c i 19j

¹⁾ ŚPN – Świętokrzyski Park Narodowy.

**WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ
I KRAJOBRAZOWĄ**

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	Oddziały – 1Ba-l, 1Ca-i, 2Ai-j, 2Ba-h, 2Ca-p, 4Aa, 30h-l, 42ax, 42m, 42p-z, 63a-c, 66a, 67a, 83f, 84b-c, 85k, 86l, 87c, 88b, 89j, 90d, 91d, 92c, 93c,f, 94ax, 95b-d, 96b-c, 97b, 98b-c, 99b-c, 100c-f, 101g-h, 102a-d, 103a-g, 104a-g, 105a-g, 106a-h, 107a-c, 108a-g, 109a-i, 110j, 110m, 112a-b, 112d-f, 113a-g, 114a-h, 115a-h, 115p-z, 116a-g, 117a-k, 118a-h, 119a-b, 120a-b, 121a-b, 122a-c, 123a-d, 124a-d, 125a-c, 126a-d, 127a-g, 128a-c, 129a-b, 130a-d, 131a, 132a-c, 133a-f, 134a-c, 135a-f, 136a-f, 137a-b, 138a-c, 139a-f, 140a-d, 141a-g, 142a, 143a, 144a, 145a-b, 146a-f, 149a-c, 150a-c, 151a, 152a-b, 153a, 154a-d, 155a-d, 156a-g, 157a-f, 158a-h, 159a-b, 160a,b,c,d, 161a,b,c,d, 162a,b,c,d,f, 163a, 164a, 165a-i, 166a,b,c,d, 167a-k, 168a-h, 169a-i, 170a-k, 171a-g, 172a-i, 179a, 180a, 186a, 187a, 188a, 199a-d, 200a-j, 201a-f, 205a-h, 206a-c, 248d, 248f, 249a, 249c-f, 250a-j, 251a-g, 252a-f, 253a-c, 254a-c, 258a-i, 259a-f, 260a-c, 261a-c, 262a-c, 263a-f, 265a-g, 265i-j, 266a-j	2910,5673
2	Ochrona czynna	Oddziały – 1a-c, 1Aa-j, 2a-j, 2Aa-h, 3a-g, 3Aa-l, 4a-c, 4Ab-h, 4Ak-l, 5a, 5c-d, 5Aa-x, 6a, 7a-f, 8a (z wył. dz. ew. 8/1), 8b-f, 9a (z wył. dz. ew. 9/1), 9b-h, 10a-f, 11f-p, 12a, 12c-j, 12l, 13a-d, 14a-b, 14d-n, 15a-c, 16a-c, 17a-l, 18a-t, 19a-b, 19d-g, 19l-y, 20a-j, 21a-d, 22a-m, 23a-l, 23Pa, 24a-j, 25a-b, 26a-d, 26h-i (z wył. dz. ew. 26/4), 26j, 26l-o (z wył. dz. ew. 26/5), 26p, 27a-c, 28a-d, 29a-n, 30a-g, 31a-f, 32a-d, 33a-j, 34a-f, 35a-g, 36a-d, 37a-k, 37m-r, 38a-k, 39a-o, 39Sd-f, 40a-w, 41a-w, 42a-l, 42n-o, 43a-h, 44a-l, 45a (z wył. dz. ew.4313/1, 4313/2, 4313/3, 45/4, 45/5, 45/6), 45b (z wył. dz. ew. 4043/1, 4044/1), 45c (z wył. dz. ew. 45/8, 45/9), 45d-j (z wył. dz. ew. 2948/2213), 45k (z wył. dz. ew. 4052/1), 45l (z wył. dz. ew. 4050/1, 4049/1), 46a-c, 47a-c, 48a-c, 49a-d, 50a-k, 51a-d, 52a-d, 53a-d, 54a-n, 55a-h, 56a-o, 56Pb, 57a-m, 58a-g, 59a-p, 60a-k, 60Pc, 61a-n, 62a-c (z wył. dz. ew. 62/3), 62 d-g (z wył. dz. ew. 62/5, 4316/1), 62h-o, 63d-f (z wył. dz. ew. 4336/1), 63g, 63l-p, 63x, 64a-c, 64f-g, 64m-p, 65a-c, 68a-h, 69a-g, 70a-f, 71a-c, 72a-k, 73a-k, 73Pa, 74a-f, 75a-f, 76a-c, 77a-c, 78a-c, 79a-g, 80a-c, 81a-d, 82a-c, 83a-d, 84a, 85a-j, 86a-k, 87a-b, 88a, 89a-i, 90a-c, 91a-c, 92a-b, 93a-b, 93d, 94a-y, 95a, 96a, 97a, 98a, 99a, 100a,b, 101a-f, 110a-l, 111a-j, 112c, 115cx, 115j, 115l-m, 115o, 119c-k, 120c-d, 121c, 122d-f, 147a-c (z wył. dz. ew. 380/7,380/9), 147d-j, 148b-h, 148k-n, 148s-t (z wył. dz. ew. 379/1, 379/2, 379/5, 380/4), 148w, 163b-c, 164b-f, 165j-k, 166f, 173a-d (z wył. dz. ew. 418/4,418/8), 173f-h, 174a-c, 175a-d, 176a-c, 177a-d, 178a-c, 179b-f, 180b-d, 181a-f, 182a-j, 183a-f, 184a-d, 185a-d, 185g-t, 186b-g, 187b-g, 188b-g, 189a-h, 189j-k, 190a-h, 191a-f, 192a-h, 193a-g, 194a-g, 195a-j, 196s-w, 197a-h, 198a-g, 202a-n, 203a-i, 203l-m, 204a-d, 207a-f, 208a-c, 209a-i, 210a-f, 211a-d (z wył. dz. ew. 520/1), 211f (z wył. dz. ew.520/1), 212a-c, (z wył. dz. ew. 521/1), 213h-n (z wył. dz. ew. 522/1),	4460,8679

		213o (z wył. dz. ew. 522/1), 213p (z wył. dz. ew. 522/1), 214a-d, 215a-c, 216a-c, 217a, 218a, 219a-b, 220a, 221a-b, 222a-b, 223a-b, 224a, 225a-b, 226a-d, 227a-b, 228a-d, 229a-d, 229m, 230d, 230h-i, 230k-r, 231a-d, 232a, 233a, 234a, 235a, 236a-n, 237a-i, 238a-d, 239a-j, 240a-c, 240Pa-b, 241a, 242a-b, 243a-b, 244a-c, 245a-d, 246a-b, 247a-j, 248a-c, 248g-s, 249b, 251h, 251Pc, 255a-g, 256a-f, 257a-m, 264a-j, 265h, 265k, 267a-c, 268a-c	
3	Ochrona krajobrazowa	Oddziały – 2k-o, 2Pa-k, 4Ai-j, 4ASa-b, 5b, 8a (tylko dz. ew. 8/1), 8Aa-c, 8Af, 8Ah-z, 8Aax-dx, 8Pp, 8Sc-i, 8Sp, 9a (tylko dz. ew. 9/1), 11a-d, 11Pa-z, 11Pax-lx, 12b, 12k, 12Pa, 13Pa-f, 14c, 14Pa-h, 19c, 19h-k, 19o, 20Pa-z, 20Pax-zx, 20Pay-hy, 23Pb, 23Pd, 24Pa-b, 26f-g, 26i (tylko dz. ew. 26/4), 26k, 26o (tylko dz. ew. 26/5) 26Pa-c, 30Pa-z, 30Pax-mx, 30Pox-sx, 36Pa-b, 39Pa-g, 39Sa-c, 40Pa, 41Pa-d, 42Pa-f, 42Sa, 43Pa, 44Pa-p, 45Pa-i, 45a (tylko dz. ew. 45/4, 45/5, 45/6, 4313/1, 4313/2, 4313/3), 45b (tylko dz. ew. 4043/1, 4044/1), 45c (tylko dz. ew. 45/8, 45/9), 45j (tylko dz. ew. 2948/2213), 45k (tylko dz. ew. 4052/1), 45l (tylko dz. ew. 4049/1, 4050/1), 54h, 54o, 56Pa, 56Pc-i, 57Pa, 59Pa-c, 60Pa-b, 60Pd-f, 61Pa-f, 62Pa-l, 62c (tylko dz. ew. 62/3), 62g (tylko dz. ew. 62/5, 4316/1), 63f (tylko dz. ew. 4336/1), 63h-k, 63r-w, 64h-l, 64r-z, 64ax-bx, 64Pa, 71Pa, 72Pa-d, 80d-n, 115i, 115k, 115n, 115ax,bx, 115Pb-c, 115Sa-b, 119l, 147c (tylko dz. ew. 380/4, 380/7, 380/9), 148a, 148i-j, 148o-r, 148t (tylko dz. ew. 379/1, 379/2, 379/5), 148Sa-b, 173d (tylko dz. ew. 418/4, 418/8), 175Sa-m, 181g-m, 181Sa-b, 185f, 189i, 195k-z, 195ax-fx, 196a-d, 196j-p, 196Sd-i, 196Sm-r, 198Pa-o, 202o, 202Pa-c, 202Sd-g, 203j-k, 211Sa, 211d-f (tylko dz. ew. 520/1), 212c (tylko dz. ew. 521/1), 213a-g, 213n-p (tylko dz. ew. 522/1), 229f-l, 229Sa, 230a-c, 230f-g, 230j, 230Sa-c, 238f-i, 239Pb, 239Pd, 240Pc-z, 240Pax-fx, 240Sa-d, 240Si, 246Pa-z, 246Pax-cx, 246Sa-b, 248Pa, 248Pc, 248Pk, 249Pa-c, 251Pa, 251Pd-h	260,9053
Razem			7632,3405

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą i pododdziały oznaczone małą literą podano zgodnie z mapą gospodarczą Świętokrzyskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie, skala 1:5000, według stanu na dzień 1 stycznia 2014 r. Mapa znajduje się w siedzibie Dyrekcji Świętokrzyskiego Parku Narodowego w miejscowości Bodzentyn.

**USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH EDUKACYJNYCH,
TURYSTYCZNYCH, KULTUROWYCH, REKREACYJNYCH I SPORTOWYCH ORAZ
MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH
MIEJSCACH**

I. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna ilość osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszary ćwiczeń edukacyjnych w oddziale 8Ah-o	240
2	Obszar Muzeum Przyrodniczego na Świętym Krzyżu w oddziale 115ax	150
3	Galeria widokowa na gołoborzu na Łyścu (Łysej Górze) w oddziałach – 116f-g	200
4	Obszary ochrony ścisłej (poza ścieżkami edukacyjnymi oraz miejscami ćwiczeń edukacyjnych), w ramach zajęć dydaktycznych pod opieką pracownika ŚPN ²⁾	30
5	Obszary ochrony czynnej (poza ścieżkami edukacyjnymi oraz miejscami ćwiczeń edukacyjnych), w ramach zajęć dydaktycznych pod opieką pracownika ŚPN	50
6	Obszary ochrony krajobrazowej (poza miejscami ćwiczeń edukacyjnych w Bodzentynie), w ramach zajęć edukacyjnych	100

II. Miejsca udostępniane w celach turystycznych, kulturowych, rekreacyjnych i sportowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszar zabytkowego zespołu klasztorowego na Świętym Krzyżu w oddziałach – 115ax-bx, 115Pb-c	5000
2	Obszar pomnika „Krzyże Katyńskie” w Hucie Szklanej w oddziale 119l	50
3	Obszar cmentarza jeńców radzieckich na Św. Krzyżu wraz z dojściem w oddziałach – 113g, 115n, 115p, 115Pc, 197g	50
4	Zbiorowe mogiły mieszkańców pomordowanych w czasie II Wojny Światowej w Świętej Katarzynie w oddziale 146c	50
5	Zbiorowa mogiła mieszkańców pomordowanych w czasie II Wojny Światowej w Nowej Słupi w oddziale 196t	50
6	Galeria widokowa na gołoborzu w oddziałach – 116f-g	200
7	Obszar Muzeum Przyrodniczego ŚPN na Świętym Krzyżu w oddziale 115ax	150
8	Parking w Nowej Słupi w oddziale 196j	50

9	Kompleks „leśniczówka Nowa Słupia” położony w miejscowości Nowa Słupia przy ul. Świętokrzyskiej, działki ew. nr 1192/3, 1193/1, 1194/1, 1195/2, 1195/3, 1195/4, 1206/1, 1208/1, 1208/2, 1207/1, 1213/2, 1213/3, 754/5	30
10	Obszar w sąsiedztwie schroniska turystycznego „Jodełka” w Świętej Katarzynie w oddziałach 148a, 148i-j, 148o-r	500

¹⁾ Podział na oddziały oznaczone liczbą i wydzielenia oznaczone małą literą podano zgodnie z mapą gospodarczą Świętokrzyskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie, skala 1:5000, według stanu na dzień 01.01.2014 r. Mapa znajduje się w siedzibie Dyrekcji Świętokrzyskiego Parku Narodowego w miejscowości Bodzentyn.

²⁾ ŚPN – Świętokrzyski Park Narodowy.